

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **2017-11-02**

Barn och ungdomsmedicin i Västernorrlands län vid sjukhusen i Sundsvall, Örnsköldsvik och Sollefteå.

Klinik

Ort

Erik Steninger
Inspektörer

Jeanette Martinell

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Vid verksamheten finns olika förutsättningar för att genomföra ST med hög och jämn kvalitet. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST ska genomföras som säkerställer en hög och jämn kvalitet i specialiserings-tjänstgöringen. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST ska utvärderas som säkerställer en hög och jämn kvalitet i specialisttjänstgöringen. Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig i Sundsvall (patientsammansättning, sjukdomspanorama mm) med planerad randutbildning för att målbeskrivningens krav ska kunna uppfyllas. I Ö-vik är verksamheten mer begränsad och där bör mer tid avsättas för kompletterande utbildning. I Sollefteå är förhållanden efter nedläggning av förlossnings-/neonatal verksamhet annorlunda där neonatalvård saknas, slutenvård i mycket liten omfattning (2 vårdplatser månd-fredag) och akutverksamheten är ringa. Behovet av kompletterande utbildning på andra sjukhus är omfattande för att målbeskrivningens krav skall kunna uppfyllas.

Det finns en plan för att främja lika rättigheter och möjligheter att uppnå utbildningsmålen för ST-läkare oavsett kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga huvudansvariga ST-handledare är specialistkompetenta i avsedd specialitet. Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning. Det finns tillgång till studierektor (där en ansvarar för Sundsvall och en för Ö-vik och Sollefteå) som är specialistkompetent läkare i relevant specialitet och som har genomgått handledarutbildning. Det finns tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens för att alla ST ska få adekvat handledning. Det finns tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens för att instruktioner ska kunna ges. Det finns bara en disputerad handledare vilket inverkar negativt på forskningsmöjligheter vid kliniken. Dokumentering av uppnådd kompetens är inte till fullo implemeterad.

Det finns generella skriftliga instruktioner för hur handledningen av ST-läkare ska gå till. Det hålls regelbundet ST kollegium för ST-handledarna (minst en gång per termin). Det finns en skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn. Handledarträffar med syfte att utveckla handledarfunktionen bör genomföras regelbundet vilket inte sker idag.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Lokaler är rymliga och utrustningen för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.

ST-läkarna har tillgång till en fast arbetsplats med egen dator, som gör det möjligt att arbeta ostört.

Det finns tillgång till för specialiteten adekvat bibliotekstjänst.

Jourrum är välutrustat och centralt beläget.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST genomförs enligt målbeskrivningen, relevant utbildningshandbok och övriga planer finns. Alla ST-läkare har individuella utbildningsprogram som överensstämmer med kraven i målbeskrivningen. Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren. Jourtjänstgöringen utgör en adekvat del av tjänstgöringen så att kraven i målbeskrivningen kan uppfyllas i Sundsvall men inte i Sollefteå och tveksamt i Ö-vik där andelen akutverksamhet är av liten omfattning och behöver kompletteras så att kraven i målbeskrivningen uppylls.

Studierektor utgör en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare. Studierektor medverkar till att det utarbetas introduktionsprogram för ST-läkarna. Studierektorn tar del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Alla ST-läkare har fått introduktion till tjänstgöringen enligt enhetens introduktionsprogram. Dock är introduktionsprogrammet kortfattat och komprimerat i tid och där finns möjlighet till förbättring. Alla ST-läkare har ST-kontrakt som reglerar ST-läkarens och arbetsgivarens gemensamma åtagande. Det finns individuella utbildningsprogram för samtliga legitimerade läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten en längre tid. ST-läkare, oavsett kön, etnicitet, religion eller trosuppfattning, arbetar på lika villkor och har lika möjligheter att nå målen i målbeskrivningen. BVC utbildning tillgodoses.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

EHandledning och uppföljning

Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet. En huvudansvarig handledare finns utsedd för varje ST-läkare och erhålles omgående vid anställning. ST-läkaren har tillgång till utbildade handledare under varje utbildningsperiod.

Det görs en fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet under hela ST. Bedömningen utförs av verksamhetschef, studierektor och huvudsaklig handledare via ST kollegium. ST-läkaren ges fortlöpande instruktioner under tjänstgöringen och får återkoppling av instruktörerna.

Handledningen är föredömligt inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema. Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring. Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder men inte i tillräcklig omfattning. Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Utbildningsklimatet är utvecklande och inbjuder till diskussioner och frågor. ST-läkarnas kompletterande tjänstgöring följs upp. Legitimerade läkare som tjänstgör vid enheten erhåller handledning.

Handledningen är inplanerad och sker regelbundet i rimlig omfattning(6-9 ggr/år).

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Studierektorn samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning. Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i utbildningsprogrammet i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i utbildningsprogrammet.

Intern utbildning kan förbättras med bättre utnyttjande av planerad utbildningstid för utbildning i Sundsvall, Ö-vik har mer regelbunden internutbildning. Tidigare fungerand övergripande regionutbildning har varit vilande och bör återupprättas. (viktigt för att få ihop ST gruppen inom länet)

Extern utbildning planeras in i utbildningsprogrammet och vid kurser externt har kliniken en generös inställning. Tid för regelbundna självstudier planeras inte in i utbildningsprogrammet och kan förbättras.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐

B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt. Det finns förutsättningar för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer. ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms och återkoppling sker i viss omfattning. ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Det finns goda förutsättningar för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete. ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms och återkoppling sker.

ST-läkarna har tillgång till vetenskaplig handledare. Av ST-läkare genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras i liten utsträckning vid vetenskapliga möten. Det finns inte tillgång till ett välfungerande doktorand-program. De som önskar forska måste vända sig utanför kliniken och detta stimuleras inte i nuläget. Enheten har inte regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur. De ST-läkare som så önskar ges möjlighet att bedriva utvidgad forskning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt, som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens. ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker i liten utsträckning. ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning. ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkaren ges möjlighet att själv handleda med återkoppling på handledningen. ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms och återkoppling sker i liten utsträckning. Genom att låta ST-läkare självständigt leda rond och team kan ledarskapsutveckling påverkas positivt.

ST-läkaren ges möjlighet att delta i program eller kurs avseende kommunikativ kompetens. Det finns program eller kurser under ST avseende handledning av läkare under utbildning.

Simuleringsaktiviteten är relativt hög på kliniken.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Generösa utrymmen som är funktionella på alla orter
- Studierektorer välfungerande
- Balanserad jourverksamhet i Sundsvall och Ö-vik
- Schemalagd och fungerande handledning
- Generös inställning till externa kurser
- Tydlig ST-plan för randutbildning för ST.
- Ett bra utbildningsklimat.
- Möjlighet att följa kroniskt sjuka barn över tid
- Kort vikariatstid innan ST, tidigt tilldelning av ST block och handledning från början
- Bra åldersstruktur på specialistläkare
- Fungerande parallell mottagning i Sollefteå

Svagheter

- För få subspecialister
- Svårighet att behålla färdigutbildade ST läkare på kliniken
- Otillräcklig stimulans till forskning, bara 1 disputerad läkare på kliniken
- Bristande interutbildning i Sundsvall
- Bedömningsinstrument används ej i tillräcklig utsträckning
- Inga parallell mottagningar i Sundsvall
- Underutnyttjat länssamarbete mellan sjukhusen
- För liten jourverksamhet i Sollefteå och möjligen också i Ö-vik
- St-läkaren dokumenterar inte sina kompetenser i tillräcklig omfattning
- För litet patientantal både i akutverksamhet och inom slutenvård för att kunna uppfylla målbeskrivningens krav i Sollefteå och möjligen också i Ö-vik

Förbättringspotential

- Tydligare och extenderat introduktionsprogram
- Gemensam studierektor för de tre sjukhusen skulle innebära en möjlighet att kunna utnyttja de olika sjukhusens utbildningspotential bättre.
- Handledning och kompetens kan dokumenteras i större utsträckning
- Utveckla ledarskapsutbildning i vardagsarbete ex leda rondarbete bestämda dagar
- Stimulera självstudier och mer ansvar till ST-läkare för att hålla internundervisning
- Omstart av regionala utbildningsdagar
- Mer parallell mottagning
- Journal club föreslås, utvecklings- och vetenskapliga arbeten kan i större utsträckning presenteras på kliniken.
- Ökad användning av bedmöningsinstrument för återkoppling